

Arkivsak-dok. 25/01062-1
Saksbehandler Anne Margrethe Tjøtta Johnsen

Saksgang	Møtedato	
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	27.05.2025	
Eldrerådet	28.05.2025	12/25
Ungdomsrådet	28.05.2025	
Utvalg for levekår	04.06.2025	
Kommunestyret	19.06.2025	

Saksframlegg

Høring. Helhetlig omstilling og effektivisering av tannhelsetjenesten i Agder

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunestyre vedtar vedlagt høringssvar fra Farsund kommune.

Vedlegg

Høring - Helhetlig omstilling og effektivisering av tannhelsetjenesten i Agder
Vedlegg 1 – dagens situasjon i Tannhelsetjenesten i Agder og nullalternativ
Vedlegg 2 – Tannhelsestrategi 2025-2028
Vedlegg 3 – Formålstjenlig tannklinikkstruktur på Agder
Vedlegg 4 – Nye innsatsområder for helhetlig omstilling og effektivisering
Vedlegg 5- Konseptvalgunderlag DigiDOT
Vedlegg 6- Agdertall- Temaside for tannhelsetjenesten som kunnskapsgrunnlag
Høringssvar fra Farsund kommune

Saken kort fortalt

Agder fylkeskommune har sendt på høring forslag om helhetlig omstilling og effektivisering av tannhelsetjenesten. Bakgrunnen for initiativet er store utfordringer i tannhelsetjenesten knyttet til lav pasientproduktivitet, manglende robuste fagmiljøer, rekrutteringsutfordringer og ineffektiv

ressursbruk. I tillegg ønsker fylkeskommunen å redusere kostnadsnivået og samtidig sikre faglig kvalitet, likeverd og pasientsikkerhet.

Agder fylkeskommune legger opp til fem overordnede vedtak i fylkestinget i oktober 2025, og høringen er strukturert rundt fem spørsmål knyttet til:

1. Nullalternativet og dagens situasjon
2. Ny tannhelsestrategi for 2025–2028
3. Forslag til ny klinikkstruktur
4. Nye innsatsområder
5. DigiDOT og digitalisering

Det er lagt ved omfattende dokumentasjon i form av tre vedlegg som beskriver dagens situasjon, den foreslåtte strategien og den anbefalte klinikkstrukturen med ti tannklinikker på Agder.

Vurdering

1 Nullalternativet og dagens struktur

Farsund kommune anerkjenner at dagens struktur, med 28 klinikker, er sårbar, spesielt med tanke på små fagmiljøer og utfordringer knyttet til drift og rekruttering. Samtidig fungerer dagens modell tilfredsstillende for mange innbyggere, spesielt i distriktene hvor nærhet og lav terskel for oppmøte er avgjørende.

Vi mener at nullalternativet ikke er tilstrekkelig vurdert som en mulig modell for videreutvikling. For eksempel kunne dagens struktur vært styrket gjennom bedre samhandling, digitalisering og økt fleksibilitet i drift uten å redusere antall klinikker.

2 Ny tannhelsestrategi

Strategien for 2025–2028 peker i riktig retning og legger vekt på forebygging, samhandling og brukermedvirkning. Vi ser positivt på at strategien er tydelig forankret i Regionplan Agder 2030 og bygger på prinsipper om sosial utjevning og likeverdige helsetjenester.

Samtidig savnes det konkrete mekanismer for hvordan strategien skal gjennomføres i distriktene, og hvordan kommunene skal involveres systematisk i dette arbeidet.

3 Klinikstruktur

Det mest inngripende forslaget er å redusere antall klinikker fra 28 til 10. Farsund kommune mener dette innebærer en risiko for svekket tilgjengelighet, økt reisebyrde og økte indirekte kostnader for familier. Farsund kommune vil sterkt understreke at det i det videre arbeidet må vektlegges at det i Lister regionen allerede er foretatt en strukturendring ved sammenslåing av klinikkene i nordre del av Lyngdal og Åseral.

Særlig problematisk er konsekvensene for barnefamilier som må ta permisjon fra arbeid for å følge barn til klinikk i en annen kommune. Dette vil øke belastningen for arbeidsgivere og gi økonomiske kostnader knyttet til velferdspermisjoner etter arbeidsmiljøloven. For Farsund kommune som arbeidsgiver og tjenesteyter vil dette kunne ha merkbare ringvirkninger.

4 Innsatsområder og samhandling

Kommunen stiller seg positiv til de nye innsatsområdene, spesielt styrking av forebyggende arbeid og samarbeid med helsestasjon og skolehelsetjeneste. Forutsetningen er at dette arbeidet får reell ressursstøtte og at kommunen involveres fra starten av.

Utvidede åpningstider utenom ordinær arbeidstid er et viktig og positivt tiltak som kan kompensere for redusert geografisk nærhet, og som øker tilgjengelighet for yrkesaktive og familier.

5 DigiDOT og digitalisering

Digidot er forkortelse for Digitalisering av den offentlige tannhelsetjenesten. Digitalisering er et viktig og positivt element i omstillingen. Farsund kommune støtter DigiDOT og mener

prosjektet har potensial til å øke kvalitet, effektivitet og tilgjengelighet. Digital timebestilling, pasientdialog og journalintegrasjon er etterlengtede tiltak.

Det er samtidig viktig å sikre digital kompetanse og brukerstøtte, særlig for eldre og personer med lav digital erfaring.

Økonomiske konsekvenser

Ja

Konsekvenser for barn og unge

ja

Konsekvenser for klima og miljø

ja

Konsekvenser for folkehelse

ja

Konklusjon

Farsund kommune er positiv til en strategisk omstilling og modernisering av tannhelsetjenesten, men uttrykker sterk bekymring for effekten av sentralisering og svekket geografisk nærhet til tjenestene.

Kommunen etterlyser:

- En grundigere vurdering av nullalternativet
- Reelle og forpliktende kompenserende tiltak ved klinikknedleggelser (mobile team, digitale løsninger, faste besøksdager)
- Vurdering av samfunnsøkonomiske konsekvenser, herunder økte permisjonskostnader
- Tydelig plan for økt samhandling med kommunene og lokal forankring av innsatsområdene.